

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
de küldendők az előfizetési díjak nyilvánterés és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Opellik A., «Altájanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

NYILVÁNTARTÁS 20 FILL.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Emléktáblát Zrinyinek!

Zrinyi Miklós, a költő emlékét hálás szívvel őrzi a nemzet kegyele! Nagy volt ő mint hadvezér, nagy, mint költő s főképp nagy, mint hazafi! »Nem mindennapi ember ez!« — mondja az akkori krónikás. »Mint alig tíz éves követelte atyját a csaták hevébe; mint tizennégy éves főlovasnagyt volt; még harmincz éves sincs s a legfőbb hivatalok egyikét (a horvát báni méltóságot) viseli; udvara tele lelkes fiatalokkal, mely őt isteníti, s boldog, ha zászlói alatt teheti első hadmerényét.«

Zrinyi Miklós a költő életének java részét Csáktornyan s vidékén töltötte. Itt írta irodalmunk egyik epochális művét: a Zrinyiánszt, s innen indult serével verni a törököket, kinnek valóságos réme volt. — »Mocsarak és vicsatornák közepette emelkedett a büszke ősi lak, melynek csak a helység felőli oldala volt száraz földön.« »E roppant faltömeg — mondja a krónikás — agg tornyáival, a körüle kerítkező gyönyörű kerttel s tág uvarral oly erőben s védelmi állapotban volt, hogy a török bármily váratlan megrohanása lakóit aggodalomba nem hozhatta.«

A Zrinyiek alapították meg városunkat, ők adományozták neki szabadságokat s maga a költő erősítette meg azokat, a mint a csáktornyai városházán kegyellel őrzött adománylevelekből s okiratokból kitűnik. Nincs Muraközben egyellen község, a hol Zrinyinek birtokai ne lettek volna, s nincs község, melybe Zrinyi hazaszeretetének a fénye be nem hatolt volna. Muraköz plébániáinak a tulnyomó részét a Zrinyiek alapították. Ha valaki hálával tartozik a Zrinyiek s közöttük a nagy költő emlékének, akkor első sorban Csáktornya s Muraköz az, mert e városnak és vidékének összes dicsősége s hírneve a Zrinyiek tetteihez s nevéhez fűződik. Volt idő, a mikor nemcsak a haza s a nemzet, de Európa figyelme Csáktornyára, Muraközre s annak nagynevű tulajdonosára irányult.

S mégis! Zrinyinek semmiféle látható emléke nincs minálunk, melyet a város és a vidék közönsége emelt volna. Egyedül a derek honleány, Pignatelli Marianna grófnő által a zrinnyifalvai erdőben felállított emlékoszlop mutatja azt a szomorú helyet, ahol a nagy költőt a vadkan megölte. Lapunk által 15 évvel ezelőtt s most nemrég Csáktornya város bírójára által megpedítettett az eszme, hogy dicső nevű földünknek, Zrinyi Miklósnak a költőnek városunk egyik terén emléksobrot állítsunk fel. De az eszme megpendítésen kívül semmi sem történt ebben az ügyben. A terv ebben a formájában nem is vihető ki egyhamarjában! Mert bármilyen nagy legyen is városunk és vidé-

künk hazafias közönségének lelkesedése, de ereje nem elég nagy ahhoz, hogy Zrinyi Miklós nagy nevéhez méltó sobrot a maga erejéből állíthasson! A magyar nemzet öszszeségéhez pedig nem fordulhatunk a jelen időben, mert a haza nagyközönségének áldozatkészsége ugys minden irányban igénybe van véve más nagyjai emlékére tett adakozások által. Hagyjuk tehát a Csáktornyan emelendő Zrinyi-sobrot tervének keresztülvitelét szebb, jobb s alkalmasabb időkre, bizzuk annak felállítását a nagy magyar nemzetre. De reánk, most itt élő nemzedékre egy kötelesség mégis vár. S ez az, hogy Zrinyi Miklós működési helyét, a Zrinyi várat díszítsük fel emléktáblával! Legyen ez az emléktábla biznysága a mi hazafias lelkesedésünknek! Legyen bizonyítéka annak, hogy Csáktornyanak és vidékének jelen nemzedéke tőle telhetőleg igyekezett leróni a nagy költő emléke iránt érzett kegyeletének és hazafiai kötelességének adóját!

A szükséges összeg csakhamar össze fog gyűlni s az emléktábla fel fog állíttatni! Adakozásra hívjuk fel tehát Csáktornyanak s a Muraköznek hazafias közönségét, a muraközi népet, az asztaltársaságokat, a kártyaszalokat, a takarékpénztárakat, az egyleteket, társasköröket, távol lakó földieinket, egyeseket s mindenkit, a kinek az ügy szíven fekszik. Vegye ki részét a nagy költő s hadvezér iránt érzett hazafiai kegyelet adójából vidékünk minden állású és foglalkozású lakosa!

A perlaki és dráva-egyházi Gáspárits-emlék költségeit másfél év alatt adta össze Muraköz hazafias közönsége és földművelő népe. Zrinyi emléktáblájára előbb össze fog gyűlni a szükséges összeg. Egy év múlva a Zrinyivár falán fog diszelegni városunk s vidékünk most élő nemzedékének hazafiai érzéséből emelt emléktábla!

Gyakran zarándokolnak idegenek Csáktornyára, hogy városunk országos nevezettségét, a Zrinyi várat megtekintsék. Mennyivel nagyobb volna meglegedésük, ha e vár falába illesztett emléktáblán a Zrinyiek jelmondásait: »Sors bona nihil aliud!« s a hazafiai kegyeletnek pár sorát olvashatnák!

S mi újra s újra hangoztatjuk, hogy Csáktornya s Muraköz közönségének mielőbb fel kell állítania emléktábláját annak a nagy hazafinak, a kinek a neve össze van forrva Muraköznek a történetével s régi dicsőségével, s a ki Csáktornyanak s Muraköznek a magyar nemzet történetében örök időkre oly sok szép és dicső lapot biztosított.

Felhívjuk Csáktornya érdemes biráját, hogy vegye kezébe az ügyet, körülözzön egy ívet a város polgárai között, mi pedig felszólítunk minden muraközit, különösen pedig a főtisztelendő lelkészi, a t. jegyzői és

tanítói kart, hogy a nép között gyűjtést rendezzenek nyilvános összejöveteleken, lakodalmakon, magyarazzák meg a népek, hogy miről van a szó, hogy uggy, mint a Gáspárits emlékoszlopnál láttuk, legyen mindenki részes a Zrinyi emléktábla felállításának az érdemeiben!

Felhívunk Ikalmából t. olvasóinknak figyelmébe ajánljuk t. munkatársunknak a Zrinyi életéről írt alábbi sorait.

Margitai József.

Gróf Zrinyi Miklós a költő emlékezete.

(Több hítes kútfő nyomán: Brauner Lajos.)

A sárguló levelek évszakában, lombhullató ősznek idején, midőn a szép természet is levetette tengernyi virággal himzett köntösét és lassu haldoklással hullott az enyészett ölelő karjaiba: 1664. november hó 18-án omlott vére nemzetünk azon nagy férfának, ki míg élt, karddal és lanttal szolgált a hazát.

A múlt év nov. 18-án volt 236-ik évfordulója azon gyászos emlékezetű napnak, midőn gróf Zrinyi Miklós, kora legnagyobb magyarja, jeles költője és írója, európai jelentőségű egyénisége itt, a szép Muraköznek egyik erdejében kilyhelte nemes lelkét. Nem a harcmezőn, hol annyiszor kereste a halált, hunyt el a csaták hőse. De a zugó, mély erdőben:

»Angyal legio ott azonnal leszáll,
Dieséri az istent hangos muzsikával,
Gábiel bán lelkét két tized magával
Földről felemeli gyönyörű szárnyával.«

Nincs Muraköznek egy talpalatnyi helya, mely az ő fáradhatatlan tevékenysége, munkás élete és nagyságára ne emlékeztetne.

Hiszen mindennap láthatjuk Csáktornyan az ősi Zrinyi-várat, melyet ő megszentelt. All még a kis imaház, melyben ő annyiszor fohászzkodott a magyarok Istenéhez, hogy ne hagyja el árva hazánkat. Nincs messze tőlünk az a történelmi nevezettségű hely, a zrinnyifalvai (kursánczi) erdő, hol az ő nemes szíve a fenevad küzdelmeiben megszünt dobogni. Még állanak az óriási tölgyek, melyeknek viharedzett koronái mintegy szemföldélen borítják be a rémes helyet. E tölgyek voltak néma tanui ama rettenetes küzdelemnek, mely gyászba borította a magyar hazát. A Dráva melábus morgása még most is hallatszik, mely mintha csak érezné a gyászt, sietve rohan tovább ama szomorú helyről. A helyet — hol a borzasztó katasztrófa történt — most még csak egy emlékkő jelöli, mely fenkölt lelkű grófunak gondoskodásának a tárgya, de vajjon a jövőben az emlék gondozásával fognak-e mindig törődni? . . . s így részint az idő kényelhetetlen vasfoga, részint pedig a Dráva folyó sebes árja nem emészti-e, nem mossa-e el azt is, s lessz-e majd az utókor előtt intőjel, mely mintegy figyelmezteti a vándort, hogy megemlje kalapját, ha e szent hely előtt elhalad, s halálai azt a földet tapodják, melynek porszeméi a hazáért dicsőn meghalt poraival vegyültek össze. Nem lessz intőjel az utóemzedék előtt a hazaszeretetre is, hogy a hősök nyomán tanuljon küzdeni, vérzeni, ha kell, meghalni a hazáért!

Még áll a kis szent-ilonai kápolna, a családi sírbolt is, mely az ő földi maradványait rejt magában.

Sem büszke márvány, sem fényes mauzoleum nem jelzi az ő porait, de azért Zrínyi Magyarország emléke és dicsőült szelleme nemcsak Mukaközben, hanem széles e hazában maiglan is él, s élni fog, míg az utónemzedék tisztelben és becsüléssel tartja azon dicső ősök emlékét, kik megszerették és feltartották nekünk ezt a szép hazát, melynek neve: Magyarország!

Áldozunk tehát az ő emlékének. Reá is elmondhatjuk azt, amit egy előkelő római polgár mondott a Scipio Africanus temetése alkalmával fiaihoz, midőn arra inté őket, hogy emelnek válikra a nagy halott tetemeit, mert ennél nagyobb férfinak e szolgálatot egész életökben nem fogják megtehetni. Ugy mi is t. olvasóim! Adjuk meg mi is gróf Zrínyi Miklós a költőnek a tisztelet és elismerés koszoruját, mert nálánál nagyobb és dicsőbb, a haza hátlájjára inkább érdemes férfiút egész életünkben nem fogunk ünnepelhetni.

Zerinvári gróf Zrínyi Miklós, a költő, horvát bán szül. Csákvárt (Csákvár tornyán, Csáktornyan) 1620. fia VII. Györgynek és Széchy Magdolnának. A Zrínyi család a leghíresebb horvát-magyar család Šubić-nemzetsé — melyet a hízelgés minden alap nélkül a római Sulpitius-családból származtat — azon ágából származott, mely a birtokában levő Brebir várától és megyétől »Brebir grófkának« (knéz) nevezte magát. E nevezetes család több tagja e néven a XIII. században Bosznia, Dalmácia és Szlavónia bánja volt, míg nem Nagy Lajos magyar király 1347-ben Šubić Gergely grófnak (V. Gergely) és unokaöccsének Šubić Györgynek (Brebir György, IV. György) Osztrovica vára és egyéb dalmáciai birtokait Zerin várát (in terra Schlavoniae) és az ennek közelében levő Stupničát és Pedalj várát adományozta. Ezen időtől fogva IV. György és utódai a Šubić név mellőzésével eleinte Zrini, később Zrínyieknek írták magukat és a család történetének színhelye már nem Dalmácia, hanem Horvátország és Magyarország lett.

VII. Zrínyi György halála után (1626. decz. 18.) két fia Miklós (a költő) és Péter teljesen árva maradtak volna, mert anyjuk rövid özvegység után Malakóczy Miklóshoz ment férjhez, ha boldogult atyjuk fejedelmi barátja, II. Ferdinánd király nem gondoskodott volna róluk, ki őt gyámat rendelt mellőlők (Senyei István váci püspök, Domitrovics Péter zágrábi püspök, Patacsics Péter, Mikulics Tamás, Battányi Ferenc), de az árva vagyon már akkor is Csáky szalmája volt, mert Battányi gyámi fíradóságait a Zrínyiek vagyonából Rakovecz kastélyllyal és uradalommal önmagát jutalmazta meg. Domitrovics, a zágrábi püspök pedig megirigyelén egy magyar four árva gyermekeinek nagy vagyonát, a gyámságra alatt álló birtokból Szvetice falut a páfosoknak ajándékozta. (Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Zrínyi-emlék ügye.** Lapunk mai számának homlokán felhívtav intéztünk Mukaköz hazafias közönségéhez a Zrínyivár falába helyezendő Zrínyi-emléktábla ügyében. A felhívtav ajánljuk t. olvasóközönségünk szives figyelmébe! Az adományokat Petrics Ignác csáktornyai városbíróhoz, vagy lapunk szerkesztőségéhez kérjük küldeni Bármilyen csekély összeget is szivesen fogadunk. Mindenki legyen része ezen hazafias cél szíkerében! Meg vagyunk győződve arról, hogy a szükséges összeg mielőbb össze fog jönni, — s ha az együtt lesz, a további teendőket egy bizottság fogja átvenni. Ennek a bizottságnak lesz a teendője az emléktábla felirát megállapítani, az emléktáblát elkészíttetni s annak ünnepélyes elhelyezéséről gondoskodni. Addig is, míg ezen teendők ideje elérkezik, a nemes ügy nevében kérünk mindenkit, sziveskedjék gyűjteni és adakozni! A Zrínyi-emléktábla felállításával tartozunk a nagy költő emlékének, tartozunk hazafiságunknak s tartozunk saját magunk jó hírnevének! Azért tehát: a d a k o z z u k!

— **Uj trachoma orvos.** A belügyminister Palugyai Sándor orvostudort a perlaki járás trachomás betegeinek gyógykezelésére ki-rendelte.

— **Gazdasági előadás.** Kovács Rezső, a perlaki járás főszolgabírája f. hó 3-án d. u. a szobolcizai iskola termében nagyszámu közönség jelenlétében gazdasági előadást tartott. Előadásának tárgya volt a vidékünkön uralkodó marhavész terjedése s az ellene való védekezés módja. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást, melyet Bartal György körjegyző magyarázott meg a népek horvát anyanyelvén.

— **Hymen.** Léva Lajos mag. áll. vasuti mozdonyvezető Varazsdról, f. hó 14-én vezette oltárhoz Adelman Ferenc stridói vendéglős kedves leányát, lrmát.

— **Eljegyzés.** Blazsinesics Jenő dráskoveczyi lakos eljegyezte Doksa Francziska kisasszonyt Perlakon.

— **A gazd. teli tanf. vizsgája és bezáró ünnepélya** Csáktornyan (Buzás külváros) f. hó 22-én d. e. 8—12 óráig lesz, mely alkalommal a tanulók által készített ipari tárgyakból iparkiallítás is fog tartatni.

— **Halálozás.** Özv. Szalay Lászlóné, szül. Horváth Regina, Szalay Sándor, a »Zala« szerkesztőjének anyja e hó 11-én Nagy-Kanisán elhunyt. Áldás porára!

— **Közgyűlés.** A Stridon székeli »Mukaközi Hegyvidéki Olvasókör« f. é. január 31-én tartotta meg rendes évi közgyűlést saját helyiségében. Tárgyai voltak: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztári beszámoló. 3. Könyvtári jelentés. 4. Uj tagok felvétele. 5. Tisztújítás. 6. Indítványok. Érdekes, hogy eme köztvetlen határszelen fekvő vidék hazafias szellemü polgárai mily nagy áldozattal tartják fenn a mindenképp missiót teljesítő kört. Elégge bizonyítja ezt a következő számadat: a körnek van 4 tiszteletbeli, 3 alapító és 18 rendes tagja, a kik tagsági díjakból, adományokból az elmúlt évben a körnek 647 kor. kiadását fedezték. Fényes bizonyítéka ez annak, hogy eme elszigetelt, a közlekedési vonalaktól távol fekvő vidék teljesen horvát ajku lakosai között élő, bár nem teljesen magyar anyanyelvü intelligens elemek ez uton nyeri el azt, mihez más vidéken könnyü szerrel juthatnak: az édes magyar nyelvi társalgást és egyéb szórakozást. Szomorú tényként hozhatom fel egyedül azt, hogy még ezen kevés uri közönség között is akad 2—3 olyan magyar hazafi, a ki minden ok nélkül marad tavol a szép eszme támogatásától. Amde kúrtás biztosítja a sikert. A kicsi, de felkes had erőssé neveli a fejlődő csemetét. Isten áldása raja! (A körnek egyik tagja.)

— **Varazsdról írnak,** hogy ott egy bizottság kedden, f. hó 19-én nagyszerü farsangi corsót rendez, az olaszországi corsók mintájára. Már eddig is mintegy 15 nagy csoport van bejelentve a legelőkelőbb társadalmi osztályok részvételével. A corsó 2—4 óráig lesz. Este nagy álarcos Redut lesz a színházi termében.

— **Zeneestély.** Vasárnap, f. hó 17-én és kedden, f. hó 19-én a tüzoltó-egylet zenekara a »Központi« kávéházban hangversenyt tart. Jó és olcsó italokról Krausz Pál kávészalon gondoskodott.

— **Uj bárczaváltó hivatal.** A szeszfőzésre a stridói járás lakosai eddig a csáktornyai adóhivatalnál váltották meg bárczájukat. A nagy kiterjedésü vidék ezáltal elég dolgot adott a hivatalnak. A zalamegyei m. kir. pénzügyigazgatóság segített a dolgot, ameny-

nyiben Stridón 1901. január végétől önálló bárczaváltó hivatalt állított fel Vizi-Szent-György, Felső-Mihályfalva, Szt.-Márton, Szerdahely, Bottornya, Mura-Siklós körjegyzőségek alá tartozó körülbelül 50 község részére. Ezen uj állásra egyidejűleg Forintos Lajos stridói m. kir. postamestert nevezte ki a pénzügyigazgatóság.

— **A szobolcizai önk. tüzoltó-egylet** f. évi február hó 10-én tartott gyűlésén választotta ujból tisztikarát a következő három évre. Megválasztottak: elnökek Jancsecz Nándor, alelnökek Brunner Gusztáv, jegyzőnek Kodsz János, ellenőrnek Marusics Lőrincz, pénztárosnak Kollarics Tamás, parancsnoknak Kovacsics Flórián, alparancsnoknak Novák Mihály. Az egylet áll összesen 35 tagból.

— **A csáktornyai iparosok táncmulatsága.** Csáktornya iparosai az »Iparosok Otthona« javára rendezett táncmulatságukat f. hó 9-én tartották meg a »Zrínyi« szálló és alkalomból izlésesen feldíszített nagytermében. A bejáratnál csinos diadalkaput állítottak fel »Eljen az ipar« felirattal és az ipar különféle ágainak transzparensz szimbolumaival. A terem több helyen az ország czimereivel és az ipari foglalkozások összes nemét ábrázoló jelkepekkel és czimerekkel volt dekorálva, a falakon »Egyesült erővel« és hasonló feliratok voltak láthatók. A közönség, melybe tarsadalmunk minden rétege nagy számban volt képviselve, gyorsan gyűlekezett oly óriási számban, hogy a táncterem ez alkalomra valóban kicsinynek bizonyult. Uj nagyszámu közönséget nemcsak az idei évad, hanem az elmúlt farsangok egyetlen táncmulatsága sem bír felmutatni. Csakhamar rendezett a zenekar az első csárdásra, az ifjuság pedig nem sokat kergette magát, hanem járta (tűzrel, hevel, igaz magyar szendevéllyel, csak ugy rengett belé a terem. Az első negyest 50 pár táncolta. A nagy szorongásban valóságos veszélyszámba ment a tánc, mivel azonban nem sokat látszott törődni az ifjuság, bátran kiteve lábait a tiprás veszedelmének. A jókedv az öregekre is átragadt, kik víz poharazás, kedélyes csevegés közben szorgalmasan fogyasztottak a hogy levét. A jókedv szünőrkör tetőpontját érte el, csengett a pohár, szólt a zene és mulattak szilaj kedvvel, feszitelenül. Azután ujra járta a tánc kora reggelig, a közönség legnagyobb része azonban csak hét óra tájban vetődött haza, egy kellemesen és jól végig mulatott éjszaka emléket vive magával. Elismerés illeti a rendezőseget, melynek ily nagy számban sikerült városunk iparosait összehozni. Az Iparosok Otthonának is szép jövedelmet hozott a táncmulatság, s egy lépéssel ismét előre ment az Iparosok Otthonának ügye. — Ez alkalomból felülfizetni sziveskedtek: Dénes Béla, Friedl János, Villanyos-telep 10—10 k. Morandim Balint 9 k. Zrínyi Viktor, Neumann Samu, Dittlich János 5—5 k. Nuzsy Mátyás 4-40 k. Ziegler Kálmán, dr. Schwarz Albert, Pichla Béla, Bernyák Károly, Neumann Salamon, Szalon Péter, Strausz Sándor, Kollarics Mihály 4—4 k. dr. Krasovecz Ignác, Benedikt Béla, Baumann Zsigmond, Margitai József, Hirschmann Leo, Szeivérth Antal, Pethő Jenő 3—3 k. Ivacsits Ignác 2-20 k. Sátrán Károly, Klein Hugó, Schrátz Alajos, Schullég János, Kolbenschlag Béla, Schlesinger Mór, Lukofinák János, Kaczun Mihály, Löbl Rezső, Puhr Mátyás, ifj. Králl Mihály, Mayer Károly, Hirschmann Samu, Wollák Rezső, Czvetkovics Antal, Zrínyi Károly, Weisz Miksa, Pruszatz Alajos, dr. Za-

kál Lajos, Meider Márk, Viasz Nándor, 2—2 k. Lukofnák Bernát, Frász Balázs, Horváth Pál, Kopjár Sándor, Liskay Sándor, Farendi Mórné, Molnár Elek, Szabényi Lajos, Pecornik Ottó, Herlinger Sándor, Masztnak József, Buday János, Ruzsicska János, Neumann Zsigmond, Domján József, Nádasi József, Heiszig Ferencz, Schwartz Antal, Friedenthal N., Neumann Albert, Herzer Izidor, Horváth István, Pollák Samu, Antonovics József, Mayer Hermán, Rosenberg Kálmán, Rosenberg Richard, Szocsits Mihály, Leimendorfer N., Schwarz N., N. N., Megla István, Kaczin György, Mayercsák Béla, Hoffmann Gyula, Kósz Ferencz, Weisz Márton, Bellák József, Fischer N., Hirschmann Adolf, Bellák Lajos, Rosenberg Adámné, Kerzsmann N., Horváth János, Horváth N., Neumann Róbert, Tauszig Arnold, Gáhercz János, Heilig József 1—1 k. Váradi János, Stern Lipót, Mitzky N. 40—40 f. Hoffmann Ignác 20 f. Összesen 206 korona. — Amidőn ezen kimutatást nyilvánosságra hozzuk, hálás szívvel mondunk köszönetet a szíves felölfizetőknek, a közreműködő fiataloknak, a gondos rendezőségnek, Sárközy zenekara fáradhatatlan tagjainak s mindenkinek, a ki táncvigalmunk szép sikeréhez hozzájárult s ezzel a nemes célt, az Iparosok Otthonának ügyét előmozdítani kegyes volt! — Csáktornyan, 1901. febr. 10. Nuszy Mátys elnök.

— **Színészet Csáktornyan.** Fekete Miksa színtársulata utolsó előadását e hó 14-én tartotta meg, s 4 heti Csáktornyan való tartózkodás után Magyar-Óvárra távozott. Nálunk majdnem mindig téli ház előtt járszolt.

— **Muraszombati gazd. téli tanfolyam záróünnepélye.** Igazán szép és lélekelmő ünnepély folyt le január hó 31-én Muraszombathban. A földmiv. ministerium támogatásával a muraszombati gazdakör 4 hetes téli tanfolyamot tartott a környékbeli kisgazdák részére. A tanfolyamnak 36 tanulója volt, kik állandóan részt vettek mind az elméleti, mind a háziipari oktatásokon. Hogy mily szép eredményt értek el szorgalmas vend gyerekek, bemutatták a 31-én tartott záróünnepélyen. Az ünnepélyre gr. Batthyány Zsigmond gazdaköri elnök — ki maga is állandóan élénk figyelemmel s érdeklődéssel viseltetett a tanfolyam iránt — táviratilag hívta meg a földmiv. minister urat, ki szintén szép táviratban közönte meg a meghívást, s személyének helyettesítésére Czako Béla gazd. tanintézeti tanárt küldte el Keszthelyről az ünnepélyre. A városi előkelőségek közül is igen sok érdeklődő volt jelen a vizsgálaton. A közeli környék gazdaközönsege is szépen mutatta érdeklődését nagy számú megjelenésével. A vizsgálat énekekkel kezdődött, aztán gr. Batthyány Zsigmond közönte meg a miniszter ur kegyes támogatását, a Csáktornyanról kiküldött képezdei gazdasági szaktanárnak s a megjelent közönségnek szíves érdeklődését. Ezután felállt egy tanuló, köszönetet mondott a nemes gróf fáradozásáért; majd egy másik tanuló a tanítók fáradozásáért mondott köszönetet. A vizsgálat alatt a háttérben gulába rakva voltak az összes kötött kosarak és seprük. Kötötték összesen 179 drb kosarat, 100 drb csirokseprűt és 20 drb butor- és ruhaseprűt. Minden tanuló kapott a kosarak és seprükből 1—1 darabot mintául. A vizsgálat után az ügyesebb és szorgalmasabb tanulók között 3—4 és 10 koronás jutalmak osztattak szét. Jutalmul kapták még mind azon kosár- és seprükötől szerszámokat, a melyekkel dolgoztak. A vizsgálat után végül gr. Batthyány Zsigmond gazdaköri elnök mégegy-

szer köszönetet mondott a jelenvoltaknak, az előadó tanítóknak, majd lelkes szavakban buzdította a tanulóifjakat, hogy a tanfolyamon szerzett tudományokat mindig gyarapítani el ne mulasszák. Hogy e tanfolyam oly szépen sikerült, abban első sorban érdeme van gróf Batthyány Zsigmondnak, a ki igazán testtel, lélekkel hiva a nép ily irányu képezetésének, s maga is a vizsgálaton több fút jutalommal tüntetett ki. Érdeme van végül Takáts István muraszombati áll. isk. tanítónak, ki mint a gazdakör titkára és a tanfolyam vezetője fáradalmat nem ismerő buzgalommal forgolódott a tanulók körül. Legyen buzdó fáradozásuk jutalma a szép siker!

— **Vásári tolvajok.** Zelenko Rudolf helybeli lakos kárára f. hó 4-én megtartott országos vásár alkalmával sátorából 15 méter festett vásznat három ismeretlen nő ellopott. A tettesek közül egy, Novák Éva gesztenyési (Vas-m.) illetőségű vásári tolvaj-nő személyében el is fogott s a helybeli kir. járásbírósnak átadatott; a másik kettő azonban ismeretlen irányban elmenekült.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. — A pénz előleges beküldése után 1 tekereset 1.25 frtért, 2 tekereset 2.30 frtért, 3 tekereset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **Tolvaj cseléd.** Novák Ferencz zalaujvári lakostól m. hó 31-én éjjel cselédje Drávecz Ferencz 40 kgr. kukoriczát 1 drb zsákkal és két drb lókefét összesen 8 kor. értékben záratlan helyről ellopott. Amidőn e tettéért gazdája felelősségre vonta, Drávecz megszökött, eltávozása előtt azonban boszúból gazdájának egy csikóját késsel megszurta, miattal 50 kor. kárt okozott. A csendőrség a nyomozást megéjtven, Dráveczet letartóztatta, ő azonban tettét erősen tagadta, de a bizonyítékok alapján a tolvaj cseléd a nagykanizsai kir. ügyészségnek feljelentett.

— **Lopás.** Premus János paphegyi lakos kárára még anno 1900. decz. hó 23-án éjjel záratlan istállójából egy lópokrócz és lókefe 6 korona értékben eltűnt. Sem a gazda, még kevésbé környezete nem volt képes a tolvajra rájönni. Végre a stridói csendőrségnek sikerült a mult héten a tettest Magdalenes Iván ugyanottani lakos személyében kideríteni, ki tettét beismerte.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, eszűnél stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az atestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsölésért az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a leg több gyógyszerháznál készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment» kéréndő és »Horgony» védjegyre kérünk figyelni.

— **Ismeretlen pénztolvaj.** A mult hó 20-101 f. hó 5-ig tetjedő időben ismeretlen tettes még eddig ki nem puhatolható módon Hajdinyák András zala ujvári lakostól 30 korona készpénzt ellopott. A nyomozás minden irányban erősen folyik.

Leány-álmok.

Szépnek, szerencsésnek lenni és különösen virágzó egészséggel birni, mely az arcza a róza bárony-leheletét és az ajkakra a piros cseresznyeszint varázsolja, ez lehet a fiatal leány álma. Es ez ténleg legmegengedhetőbb hiúság, a mit csak előmozdíthatunk. A legszegy csakugyan szükséges része az egészségnek, a mely nélkül az arckifejezés kecselen és a szem sugárzó fényessége kialszik. Ezért szükséges a drága egészséget megőrizni, vagy azt ismét helyreállítani, hogy ha meg van látna. De hogyan kell azt elkezdeni? A tisztá és az erkeben erőteljes keringő vér erőt kölcsönöz a szervezetnek, hogy fáradság nélkül tapasztaljuk az élet rögis utait. Gyenge és sápkóros fiatal leányok olvassák Fleury Julia k. a. levelét Ober-Arth Kothausernől, Canton Schvitz és merítsenek maguknak példát belőle.

Fleury Julia kisasszony egy fénykép után.

—Élénk elégtételeml, írja, közölhetem önnek a csodálatos hatást, melyet a Pink-labdacsok egészségemre gyakoroltak. Három évig szenvedtem súlyos vérszegénységben, három évig rettenetes fájdalmakat éreztem egész testemben. A gyomor sem maradt ettől ment és csak nagyon nehezen tudta a tápszereket felvenni, a melyeket különben is rosszul emésztett meg. A gyógyulás minden reményét feladtam már, a midőn az újságokban cikket olvastam a Pink-labdacsokról, a melyek különösen vérszegénységemre nagyon hatásosaknak jeleztek. Én használtam őket és ma nagyon boldog vagyok miattuk, mert fájdalmaim teljesen megszűntek, étvágyammal egyidejűleg erőm is visszatérték és ezen gyógymóddal új egészséget szereztem magamnak, úgy hogy gyógyulásom tökéletesebb már nem is lehetett volna.

A Pink-labdacsok feljutják a vért, tisztítják azt és az idegek egyidejű erősítésével azoknak, akik azt használják, ismét erőteljes egészséget adnak. Különben hatnak sápkór, neurasthenia, rheuma, valamint a férfi és nő gyengeségénél. Gyermekeknek elűzik az angolkórt és sz. Vitus-táncot. Nagyon hasznosak továbbá az évszaki változások néha oly káros befolyásának mellőzésére.

Kapható minden gyógyszerháznál, valamint Ausztria-Magyarország fővárában **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháznál, (Budapest, Király-utca 12.) 1 frt 75 kr-ért dobozonként, vagy 9 frt-ért 6 dobozonként.

Szerkesztői üzenetek.

Zágráb. Mind a két szép elbeszélés megérkezett. Köszönöm!

Stridó. Br. K. V. Közérdekű levelét vettük, s lapunk legközelebbi számában hozzuk. Multkori felszólalása által távolról sem volt a közönség félre vezetve. Az óvatosság mindenesetre jobb, mint a nemtorodómság. A filoxera, a peronospora s a vihar elleni védekezésre báró ur figyelmeztette első sorban a közönséget lapunkban, s így védőnkönk főleg a peronospora és vihar elleni védekezést illetőleg báró ur mint kezdeményezője az érdem. Ezt a historiai igazság érdekében! Szívvelyes üdvözléssel s igaz tisztelettel!

Stridó. A többrendbeli hirt nagyon köszönöm.

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me. **Margitai Jozefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova**, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodine fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Spomenik Zrinyiu!

Spomen Zrinyi Miklósa, pësnika sa zahvalnim srcem čuva čeli narod. Veliki je bil on kak vojvodja, kak pësnik i osobito veliki, — kak domoljubec! — »Nije svakdašnji človek to!« — veli ondašnji povestničar — »Kakti komaj deset ljet star je sledil oca vu boj; vu četirinaestom ljetu je već nadkonjanik bil, još trideset nije, pak već najveći oblastih jednu, tojest hrvatsku baniju nosi; njegov dvor je pun duševnih mladićah, koji njega slaviju i srećnimi se se čutiću, ako pod njegovom zastavom moreju iti najprvič vu boj!«

Zrinyi Miklós pësnik je svojeg življenja veliku stran vu Čakovcu i vu okolici sprovdjal. Tu je pisal Zrinyi jednoga izmed najlepših eposov: Zrinyiász-a i od ovud je išel sa svojom vojskom buhat turka, kojemu je istinitistrah bil. »Med močvarami i vodnimi jarki je stal gizdati stari grad, kojemu je samo prama občini stojeća stran bila na suhoj zemlji.« »Ovaj veliki kup stënah — veli povestničar — sa starimi turni, oko njega sa velelëpim vrtom i sa velikim dvorom je vu takvoj jakosti i obranosti, da bi turka kakvogud nećekavno navaljenje stanovnike né moglo vu strah donesti.

Zrinyiova familia su utemeljili našega varoša, oni su mu dali slobode, sam pësnik je ove potvrdil, kak to sa domoljubostjom čuvani listi diplome na čakovečkih varšačkih hižah svedočuju. Nega vu Medjimurju niti jedne občine, gde Zrinyi imanje ne bi bil imel, — i nega občine, vu koju Zrinyia domoljubnost ne bi bila sijala. Tak rekuć, svaku medjimursku faru je obitelji Zrinyi vtemeljil. — Ako je gdo dužen sa hvalom Zrinyiom i med ovimi spomenu velikomu pësniku, — onda je vu najprvim redu Čakovec i Medjimurje to, jer ovog varaša i okolice sva slava i glas se sa čini Zrinyiov skopčeno drži. Bilo je vrëme, gda né samo domovina i narod, nego čele Europe oko je na Čakovec, Medjimurje i na ovih velikog vlastnika bilo obrnjeno.

Pak ipak! Zrinyi nikakov vidljivi spomenik neima pri nas, kojega bi varaš i okolica bila podigla. Jedino samo po domoljubnoj Pignatelli Marianna grofici postavljeni pil vu kuršaneckoj šumi nam kaže ono žalostno mesto, gde je velikoga pësnika divji marosec zaklal. Mi smo već pred lëtmi pisali vu našim listu i čakovečkog varaša birova je né zdavnja opet opomenul, da bi našemu velikomu domorodcu pil postavili na kojem placu varaša. Ali zvun reći se nikaj nije pripetilo vu stvari. I plan vu ovoj formi niti nije lahko mogući taki! Jer

kakova gud velika je duševnost občinstva našega varaša i okolice, ali jakost ipak neima dosta veliku, da bi k velikom imenu Zrinyi Miklósa vredni pil moglo iz svoje jakosti postaviti! A k skupnosti magjarskog naroda pak se nemremo obrnuti vu sadašnjem vremenu, jer žrtvovanje čeloga naroda je itak vu drugoj strani dosta pohasnuvan sa davanjem na spomenike drugih velikih domorodcov. Ostavimo dakle za pil Zrinyia plan na druga lepša priliešesa vremena, ufajmo se da bude došlo vrëme kad bude čeli narod dël zel vu postavljenju pila. Ali na nas sada živućeg naroda ipak jedna dužnost čeka! I to je ono, da Zrinyi Miklósa posluvano mesto sa tablom spomena nakinčimo! Naj bude ova tabla svedok našoj domoljubnostnoj duševnosti! Naj bude svedok tomu, da Čakovca i okolice sadašnji narod se je trsil po mogućnosti dosta vćiniti svojoj dužnosti za zahvalu i spomen velikog pësnika!

Zahtëvana šuma bude na hitrom skup došla i tabla bude postavljena! Pozovimo dakle na darivanje domoljubno občinstvo Čakovca i Medjimurja, medjimurskog puka, družtva, kasse, klube i dale stanjuće domorođce po jedinoga i svakoga, kojemu stvar na srdcu leži. — Ne samo jedni nego svaki naj ima dël vu darivanju!

Preločok — Gašparits- spomenika stroške je poldrugo ljetu dalo skup Medjimurja domoljubno občinstvo i poljodelstvo. Na spomenik Zrinyiov bude prije došla skup potrebna šuma. Za jedno ljetu bude već na steni Zrinyi- (staroga)- grada sa domoljubnostjom našeg i okolišnog občinstva postavljena tabla!

Vnogokrat dođu siranjski vu Čakovec, da veliku znamenitost Zrinyi grada pogledneju. S čim vekša bi bila njihova zadovoljnost, ako bi na ovog grada postavljenoj tabli Zrinyia naslovku: »Sors bona nihil aliud!« i domoljubnog čustva par redek mogli čitati!

Pak mi opet i opet moremo glasiti da Čakovečko i Medjimurja občinstvo mora postaviti spomenik zbog velikog domorođca, kojega ime je skup prirašćeno sa povestjom Medjimurja i sa starom slavom i gdo je Čakovcu i Medjimurju vu povesti Magjarskoj za navëk tuliko lëpih i slavnih listov osegural.

Pozovemo vrednog birova Čakovca, naj zeme vu ruke stvar, i pobira stroške na ov lëpi cilj med varaškimi purgari, a mi pak pozovemo svakog medjimurca osobito pak častne duhovnike i P. notariuše i navučitelje, da naj raztulmaćuju puku od česa je reć, da kak smo to pri Gasparits spome-

niku vidli, naj bude imel svaki dël vu postavljenju spomenika Zrinyia!

Margitai József.

Spomen Zrinyi Miklos Grofa.

Po drugih piscev pisal: **Brauner Lajos.**

Grof Zrinyi Miklós, pësnik, horvatski ban se je rodil vu Čakovcu (Čakovcu) 1620-ga, sin VII. Gyure i Szëchy Magdalene. Zrinyi familie iz najznameniteše grane hrvatsko-magjarske familie Šubić roda — kojega iz Sulpitius rimske familie izhadjanoga velju — izhadja koju familiju od Brebirske grad za »Brebirske grofe (knez)« zoveju. Ove znamenite familie više članov su po ovim imenu vu XIII. stoletju Bosnie, Dalmacije, i Slavonije bani bili doklam je ne Veliki Lajos magjarski kralj 1347-ga Šubić György (Brebiri György, IV. György) za Osztrovica grad i za druga imanja vu Dalmaciji Zerin grada (in tera Schlavoniae) i vu blizini ovoga Stupnicu i Pedalj grada daroval. Od ovog vremena se je IV. Gjura i njegovi potomki na mesto Šubić imena od Zerin grada najprvo za Zrini potlam za Zrinyia pisal i mesto njihove povesti već nije Dalmacija, nego Hrvatska i Magjarska.

Po smrti 1626 dec. 18-ga) VII. Zrinyi Györgya bi njegovi dva sini Miklós (pësnik) i Péter čisto sami ostali, jer njihova mati je po kratkim vdovičkim stališu k Malakóczy Miklóšu isla za ženu, ako se njihovog pokojnog oca vladarni priatelj II. Ferdinand kralj nebi pobrinul za nje, koji je pet tutorov odredil poleg njih (Senyei István väcki biskup, Domitrovics Peter zagrebački biskup, (Patacsics Péter, Mikulics, Tamás, Battyányi Ferencz). Ali ovi tutori su né tak gospodarili, kak bi trebalo, nego je svaki sebi hotel napuniti žep. Tak je Battyányi za tutorski trud iz imanja Zrinyiov sam sebe sa Rakovec gradom i imanjem nadezil, a Domitrovics zagrebački biskup pak je jalen bil, da jeden magjarski magnaš bi tuliko imel je iz Zrinyiah imanja Svetice selo paulinušom daroval.

Ovi čini su i do II. Ferdinanda vuhah došli, pak zato je on pretrelg gori spomenutih petih tutoriju i odgajanje dvëh mladičov je na duševnog priatelja Zrinyi familie na Pázmán Peter kardinala prenesel, gdo je nje prije vu gračkim, potlam pak vu njem sazidanim nagyszombatskim kolegijumu ježitah dal školati.

Školanje vu kolegijumu je jako lëpo savršavalo tam stanjućeg velikog tutora osobno uticanje, k kojega hiži je tak Miklos, kak Peter svaki dan hodil, tu poleg velikog prodekatora, pisca i orsačkog muža se je

vuzgal vu plemenitoj duši Zrinyi Miklósa ogenj duševnosti prama magjarskom jeziku znanstvu i kulturi, koja je njemu od bojnih činov sjajneše ime priskrbela, akoprem je on ove zadnje za više držal.

Po savršenju školah su na kraju 1635-ga ljeta mladići sa Szenkvicz esztergomskim kanonikom vu Taljansku putovali, gde su skoro dvē ljeta bili i veče vreme su na bolognanskim horvatskim kolegijumu svršili. Mladići su srečni bili, jer su mogli videti vekivečnu domovinu znanstva.

Mogli su se čuditi nad velikim blagom Venecie i nad spomeni staroga Rima pak su mogli promatrati njihovih dedov domovine kulturu, znanstvo i t. d.

1637-ga su nazad došli iz Taljanske vu Čakovee i obadva su vu vojnostališ stupili. Kak su vu Čakovec došli su se razdelili nad imanjem. Mikloš je Medjimurje i magjarsku stran Zala Somogy i Baranja varmegijju si pridržal, a Peter pak je na Hrvatskoj strani ležeće imanje dobil Miklos, kak je prek vzel i v red spravil svoje imanje je taki više malih harcov imel sa turkom, turka je vun ziral iz Medjimurja i odgnal ga je iz hrvatske granice. Vu ovih boji je Mikloš postal pravim i glasovitim vojvodjom. 1645-ga je išel na zvanje kralja prvić se harcuval zvun hatara svoje domovine vu Moravsku proti švédom. On je sa svojim stroškom spravil skup svoje soldate i on nje je zdrzaval. Tak vu Moravskoj, kak vu Čehskoj je svigdi preobladal nepriatelja. Za malo vrēme onda — je i proti Rákoczy Györgya šeregu harcuval vu Magjarskoj, i tvrdo nje je nabuhal pri Tisi; svi ovi vitežki čini su mu stem na glasoviteše deli ime.

Kak je iz bojov dimo došel si je ženil kćer Draškovic Gáspár barona, Euzebiu; sa njom je dobil Tráskostyán i Klenovnika, ali tak da je za odpušćenje ovoga 30 jezer forintov platil. Kralj ga je za nagradu 1646-ga za kapitanna Hrvatske imenuval, kaj je jednako bilo sa sadašnjim general nazivom. 1647-ga se je pri Legradu zvisil vu taboru proti turku, prilikom korunenja II. Ferdinanda je i Zrinyi bil nazočen, te je on nesel kraljevski mač. Još ovog ljeta (1647) je kralj Zrinyia za njegove bojne čine sjajno nagradil, imenuval ga je najme banom i glavnim kapitanom Hrvatske. Kakti ban, je više orsačkih spravlištah držal i branil je duševno juš svojeg orsaga.

Po smrti prve žene 1651-ga se je sa njenim otcom Draškovic Gaspar baronom tvrdo posvadił, jer je ov nazad zahtěval Tráskostyana i Klenovnika ali 30 jezer ftrfov, kaj je za nje dobil, se je kratil nazad platiti. Da kak se je svršila ova svadja? je nepoznato pred nami. Poleg toga je više nevolje imal sa turkom, jer 1652-ga-53-ga se je pod jednim harcuval proti njim. 1653-ga mu je vno go dela i brige zavdala buna mužov kraj save. Med 1657—59 tim je znamenito pisanje latinskih listov imel, poleg ondašnje navade zmešano sa hrvatskimi i magjarskimi izrekami, sa svojim priateljom Rucsics Ivan zagrebačkim podžupanom. Iz jednoga z med ovih listov zaznamo, da se je drugoć — oženil zel si je Löbl Zsófiu.

1660-ga vu juniušu je Zrinyi vu Čakovečkim gradu iz dalka Hollandie imel gosta, gdo mu je glas vu znanstvenim svētu od njegovih bojnih činov bolje razširil, ovaj gost je glasoviti pisec i znanec Tollius Jakab, bil,

gdo je svoje opažnje vu spisavanju puta (Epistole itinerariae) dal na znanje celomu svētu. Tolus se čudi nad velikom jeziko znanstvom Zrinyia, jer je tak govoril magjarski, hrvatski, taljanski, turski, nemški, latinski, kak da bi mu ov svaki materinski jezik bil.

Iz jednoga 1660-ga juliuša 16-ga vu Gracu pisanog lista Tolliusovoga zeznamo, da kakov je bil svakdašnji život vu čakovečkim Zrinyiovim kaštelju. Hollandski znanec izpiše vu svojim listu lepotu okoliće, finoću vina, lěpoga kaštelja, ovoga bogatu knjižnicu, oružnicu i blagajnicu. Krasnu lepotu vrtov pěsnika je sa rečmi nē mogel povedati. — »ako si predstaviš stare vrte Alcinousa, — onda imaš smislu od ovih« tak piše znanec. Vu svojem listu spiše vadasiju, Zrinjiove konje, turske robe — koji su daču nē znali ili ne hoteli platiti, i od tu dobijenih dragih nagradah.

I za istinu vu vremenu Zrinyia je Čakovec ka paradizumu mogel biti spodoben. Od kaštelja do Svete Helene do klostra paulinušov su vrtili (promenadi) bili sa artezi zdenici i sa pili. Knjižnica, koja je izvrsne i vno go knjig imala, kak takaj blagajna nije imala para vu orsagu.

Gde i pri kim su one knjige i veliko blago? Teško je znati, još teže poiskati. Po njegovoj smrti je vu stranske ruke došla svaka znameniteša stvar familie, veliku skrb je imel bečki dvor, da nikaj tu neostavi, kaj bi morti zmišljavalo ljudi na sjajno prošlo vrēme na njegovo brižljivo i marljivo delo.

Iz Zrinyiovog vremena se vu Čakovca varaša listovnici samo 8 listov (diplomah) čuva, koji su svaki na osiguravanje slobodah varaša bile vun dane. Zmed pismah je jedno magjarski, jedno hrvatski a druge pak su latinski pisane. Magjarsko i hrvatsko pismo je Zrinyi Mikloš pěsnik dal vun, magjarsko 1648 jun. 16-ga, hrvatsko 1656 dec. 18-ga. Ovih osem listov su ili na pergamen ili na papir pisani listi koji na okoliće povest spadaju te činju jedini spomen iz onog vremena, gda su Zrinyiovi zrvhu Medjimurja vladali.

1661-ga ljeta, da Čakovca i okolicu od navaljenja turkov obrani je dal sazidati pri sretanju se Mure sa Dravom, naprama Kanize Zerind grada (po drugim nazivu Novi Zrin-grad).

1662-ga se je sa turkom mir sklopil, ali Zrinyi ipak nije prestal se harcuвати proti turku, poznajući ovih lukavost, to ga je potvrdilo, da oni i tak nedržuju mir.

1664. ljeto Zrinyiovo življenja zadnje ljeto, je njemu najslavněše bilo. Sa batrivim i za harcom žednim šeregom je tija do osečkog mosta vdrl, osvojil je Breznica, Baboca, Szigetvár i Pečuha, sa vojskom je navaljil kanizkog građa ali generali nemških šeregov Hohenlohe i Strozzi su ne hoteli poleg Zrinyiovog plana se harcuвати i otišli su spod grada.

Ov čin dvejuh nemških vodjih je jako razzalostil Zrinyia. Ali Europa je puna bila sa dikom i slavom Zrinyia. Celog kontinenta (suhe zemlje) vladari su se vtekali jeden sa drugim, da Zrinyia čim sjajneše i lepše nagradiju; I Lipót kralj ga je sa »herceg« nazivom hotel nagraditi, ali to je Zrinyi iz smernosti nē prijel; rimski papa mu je vojvodski skrļjak i iz svojeg zlata zlejani svoj kip poslal, španyolski kralj ga je zlatno vu-

nastim redom a franceski kralj pak ga je pair-nostjom nagradil, bavarski i vürtemberški vladari su ga za otca zvali Gjura sakski vladar ga je za brata zval, a magjarski narod pak ga je nazval »bičom turkov«. Zvaki je njega slavil jer — turka su samo Zrinyiovi mogli obladati. Pri turskim detotu ako se je plakalo, je dosta bilo Zrinyi Miklósa ime reči i dēte je taki vtihnulo.

(Dalje sledi.)

KAJ JE NOVOGA?

Čakovečkih meštrov plesna zabava.

Čakovečki meštři su za dobru »Iparosok Otthona« (dom rukotvorcov) o. m. 9-ga držali plesnu zabavu vu lěpo, okinčenoj sali Zrinyi ošterije. Vu ganjku su lěpu luku postavili »Živla meštřija« naslovom i sa simbolumi svakofome meštřije. Sala je na više mesti sa naslovi, simbolumi meštřije i na stenah »Sa sjedinjenom jakostjom« bila nakinčena.

Obćinstvo, se je hitro skup spravilo vu tak velikim broju, da je sala skoro premala bila. Tuliko obćinstva nē samo letošnji sezon nego minućih fašnikov niti jedna plesna zabava ne more pokazati.

Nahitrom su se oglasili i mužikaši i vlekli su čardaša, a mladost se pak nije dala vno go prositi nego su tancali onak istinito po magjarskim, da se je cela sala samo tak stepala.

Prvoga quarteta je 50 parov tancalo. Vu velikoj stiski je pogibeljen bil ples, ali mladost se nije brigala sa tem. Dobra volja se je i na stare primila, koji, su se med dobrom voljom zabavljali.

Zatem pak je opet ples bil tija do jutra i najveksa stran obćinstva je samo ob 7 vuri vu jutro išla dimo sobom nesuč lěpi spomenek zabave.

Priznanje se tiče, roditeljov koji su vu tak velikim broju skup spravili obćinstvo varaša.

Gospodarstvena predstava.

Kovács Rezső preločkog kotara veliki sudec je o. m. 3-ga po polđan vu Szobotičzi gospodarstvenu predstavu držal vu hiži škole. Govoril je od marvinske kuge vu našoj okolic, i kak se je moći proti njoj braniti. Obćinstvo je sa zanimanjem poslušalo predstavu, koju je Bartal György razumačil puku hrvatski.

Iz Szobotice.

Szobotičko ognjogasno-družtvo je na o. m. 10-ga držanim spravištu sledeće zebralo članstnike na sledeće 3 ljeta: za predsednika Jánccsec Nándor, za podpredsednika Brunner Gusztáv, za bilježnika Koósz János, za controllora Marušics Lőrincz, za kasšera Kollarics Tamás, za zapovednika Kovácsics Flórián, za podzapovednika Novák Mihály. Družtvo iz 35 članov stoji.

Novi uredi billetah.

Za žganjaru su kotara stanovniki do sada vu čakovečkim poreznim uredu dobili bulete, kaj je zbog veličine kotara dosta dela dalo uredu. Zalavarmegjinsko m. kr. financ-

ravnateljstvo je pomoglo na stvari, jer je vu Štrigovi od 1901 januara zadnjega baletah ureda postavilo, za Vizi-Szt-György Felső-Mihályfalva, Szt-Márton, Szerdahely, Bottor-nya, Mura-Siklós notarstva po prilici za 50 občinah. Na ovu novu službu je ravnateljstvo Forintos Lajos štrigovskog postameštra imenuvalo.

Žrtve snežne lavine.

Poleg Kabolapolyana mármarosvarme-gjinske občine je jedna velika fabrika, koja materiala iz velike bukovne šume iste one občine dobavlja. Med težaki ove fabrike su delali i sedem brati Tapej zvani iz Szavöl-gya, kakti žagari. Od njihove občine je delo na 15 km. bilo. Veliki sneg, koj je med 16 i 17 išel, je na to prisiljil težake da delom prestaneju. 28-ga su za isto se prama domu spravili, ali da njim bude manjši put sa prek jednoga brega se pušćali doli. Ali komaj su išli pol vure, kad je sa velikim ru-ženjem velika snežna lavina (skup zmržnjeni sněg) letela njim nad glavom i sobom je pomela svi sedem bratov. Jer pak se je ta nesreća né na redovitoj stezi pripetila, nigdo nebi znal za nje, ako i zaisto čudnovatim — drugi dan pred poldan ob 11 se jeden Tapej brat iz svoje jakosti neoslobodi spod snega i nesreću prijavi vu fabriki. Taki su svi težrki išli na pomoć ali zbog velikih za-puhah su samo na večer došli k lavini. Od-večer je opet 50 težakov išlo na pomoć. Obćinsko poglavarstvo i žandari su vodili oslobodjenja posluvanje. Ali pri delu su opet su opet se druge lavine grozile težakom, zbog česa su ovi samo na batrivenje žan-darov delali. Januara 30-ga pred poldan ob 10 vuri su najprvić do Tapej Vaszil (Rus) i do Tapej Györgya došli. Ali ovi su već mrtvi bili. Lavina nje je taki zaklala. Okolo poldan je nadjen bil Tapej Grigor, gdo je još zivel, akoprem je 60 vur dugo pod četi metre visokom snežnom lavinom ležal i tak je vu svakim času sin smrti mogel biti. Januara 31 je nazadnje išlo po ruki Tapej Ivana, Tapej Janoša i Tapej Vassila vun zeti ali ovi su već mrtvi bili. Od veličine lavine moremo imeti smisel po onim velikim delu, koje je 100 težakov od jan. 29-ga do 31-ga dakle samo 4 dni moglo zvršiti. —

Ubojnik cirkveni tat.

Zelenka Mihály — iz Hajdu-Böször-ménya je o. m. 9-ga po poldan otišel v grćko-katolićku cirkvu i počel je razbijati penezne peršelje vu cikvi. Ali delo mu nije išlo tak lećko po ruki, kak je mislil. Da ipak cilj postigne je sa sekirom počel razbi-jati ključnice. Ali tak je ruženje napravil, pak je i to počul Girithi János kapuš. Ov je na farof bežal i povedal je, kaj se pri-peti vu cirkvi Fabok András i jeden drugi cirkveni slugi su išli sa njim vu cirkvu i odprli sa vrata; Girithi je pri vratu stražil a oni su pak išli nutri. Zelenka je to spa-zil i hitro je k vratam skočil Girithia je sa sekirom vudril po glavi i odbežal, ali su ga

još na putu prijeli. Girithi je još onu noć vumrl. Ubojnik stopram 18 ljet star, i više-put je bil već kaštigani zbog tatbine.

Zgoreta žena.

Vu Budapešti se je za lasi zdignuti nesreća pripetila Lövenstein Sándora žena je sa služkinjom vu pivnici imala nekak-voga posla. Služkinji je sveća nekak kad se je obrnula doli opala. Kak kak né od sveće je Lövensteinove žene oprava ognja primila i vu plamnu bila. Služkinja je probala po-gašenje i za pomoć je kesno krićala. Ali po-moć je kesno došla jer do toga se je žena čisto obgorela. Vu špital su ju na pol mrt-vu peljali. Nėga ufanja da bi zivela.

Boj zvėrokradicah.

Glasoviti zverokratica je bil vu klyu-sćskoj šumi Dercsák János. Sa pet njego-vimi pajdaši Petrencsák Mihály, Bardala Já-nos, Demkár János, Andrik György i Katar-csik András žagari je znal na zvėri vada-siti i to je dosta spustil ove. Pred nekojim danom se je pripetilo, da je Dercsák rekel svojim pajdašom, da se popravi i više ne bude vadasil. Ovi su se na to prestrašili, jer su si mislili, da vezda Dercsak leliko prijavi nje sudu, stem više jer je svoju jednu kćer jednomu jagaru dal za ženu. Odlučili su dakle da ga najprvom prilikom skončaju. O. m. 11-ga za rana vu jutro je po obloku Dercsaka ružil Bardala János i tak dugo nagovarjal Dercsaka dok je ov opet prve-šću volju dobil k vadasiji i išel je vu šumu. Pri jednim hrastu su ga čekali pajdaši — »No, vezda sam zadnjiput došel svami« — rekel je Dercsak — »More biti da je zad-nje!« — odgovoril je Bardala. Dercsak je samo tuliko vrėmena imel još kaj je za je-den veliki hrast skočil. Najedenkrat se je 5 hčov čulo iz puškah, ali drevo je Dercsaka dobro obranilo i on je imel vremena nazad odgovoriti sa puškom na kaj je Bardala taki mrtev doli opal. Dercsakova kuglja mu je prek srca išla. Zatem su opet streljili jed-na kuglju mu je ľevu ruku ozledila. Na to je on pušku na Andrika obrnul, komu je vu prsa išla kuglja. Vezda pak je sa puš-kinim tušom vudril još na tri pajdaše i bu-hal nje je po glavi po hrbtu. Kak je vu selo došel javil se je Dercsak pri obćinskih hižah. Izragu su taki podigli.

Oslobodjeni medvedi.

Na banhofu vu Budapešti se o. m. 14-ga iz jedne kretleke, koju bi po željeznici vu Sofiu morali peljati i koju su pozabić odprtu ostavili, dva medvedi oslobodili vun. Dvě velike ove živine su nad blankah ban-hofa prek otišli te veliki ssrah napravili po putu, gde su ljudi hodili. Na sreću prije kak bi bili kvar napravili, na vlovljenje vun poslani ljudi su je vlovili i nazad donesli vu kretleke.

Novi englezki penezl.

Kak je kraljica vumrla sa njom pres-taneju i sa njenim kipom penezi Na sadaš-

njih penezah, koje već vu množini delaju bude kip VII. Eduarda kralja. Njegov kip bude na desno obrnjeni na pezezah jer po-leg navade novog kralja glava navek na-proti mora gledati, kak prvešeg kralja gla-va. Viktorie kip je na ľevo bilobrnjen, VII. Eduardov pak na desno, a za njim bude opet na ľevo. I to je nekaj.

Milan †

Bivši kralj susednog kraljestva Srbije je vumrl. Komaj četerdeset sedem ljetah je bil star Milan sada, kad se je moral raz-dužiti od življenja. On je bil vezdašnje, Srbije ! Obrenović-dinastie jeden najizvrst-neši sin. On je napravil iz Srbije slobodni neodvisni orsak; on je sa svojom pametjom i diplomatićkom sposobnostjom prekončal da Srbia više turku daću neplaća, on nju je priklopil k Europejskim izobražnim orsa-gom. Ali akoprem mu je njegovo posluva-nje puno sa slavom, vu življenju svojeje ipak je vno go žuhkih časov imel, odprta tragedia je njegov život. Niti njegov puk niti žena Natalia, koju je iz nizke familie podigel na kraljevski tronuš, ni su ga raz-meli, ni su ga pomagali vu njegovim pos-luvanju nego su se još proti njemu obrnuli. Pak jeli nije njegova žena, koju si je iz ljubavi ženil, i sa kojom je potlam se mo-ral tak raziti, da je on do svoje smrti ne mogel vladati? Sa njegovimi najvećšimi ne-priatelji je napravila savez, te je moral propasti, moral se je odpovedati kraljestva. Pak vezda, da se stara rana već malo za-ćelila, evo proti njemu vdere sam njegov sin Sándor, za kojega je tuliko pretrpel, da mu tronuš pridži, (jer kad je on propal malo je falilo, da i sin nebi bil kralj) koje ga je tak ljubil, sada prilikom svoje ženitbe je i on proti njemu vdrl. More se žalostiti čela Srbia nad mrtvtm telom Milana jer on je bil najizvrstneši sin svojeg orsaga i naj-većša podpora gori stojećeg reda i dinastie, K nam je navek rad došel za življenja naši magnaši ga dobro poznaju kakti izvrst-noga čoveka. Jeli bude njegova žena sada promislila svoj čin, jeli bude prepoznata, da je njėna krivnja bila i jeli bude išla k mrtvom telu pokojnega te za svoj grėh žu-ke, žuhke suze toćila . . . . ? Ako srdce ima, sigurno, da bude . . .

Ogenj.

Bukovec Józsefa iz Dráva-Vásárhelya štala i škedenj se je o. m. 11-ga iz nebriž-ljivosti vužgala te zgorela. Zvun stanja je krma i više gospodarenih sredstvah zgorelo. Kvar je 450 korunah.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrż	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.30 —
» » ó	» » stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.00 —
Sárga » »	» žuti	11.00 —
Vegyes » »	» změšan	10.80 —
Lenmag	Len	20.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Schneider-féle **Páfrány-tokocskák** (Galandózó elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta teljes **egészségét!**
 Kik galandórégeben és gyomorhajtásban szenvednek.

Pántlikagliszta fejestől.

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt (6 perc alatt) teljes elhagyatják. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagliszta ferez nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítás-sal a bel- és külföld részére **4 frt** postai utánvétellel vagy **3.50 előre** való beküldéssel.

A pántlikagliszta tünetei a következők:

Az arcz halvány-sárga, bágyadt tekintet, kök szemkarkák, lesoványodás, elnyálkásodás, heves nyelvi emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágyval, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsaj, gyomorhív, gyakori felhőgés, hegyors, hingergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdohogás, a vérke, inges rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véltlenü heallófófiás, a búskomorságra való hajlam, életuntás és a halál ohajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiczan, Fő-utca 55. (Délmag. orsz.)

Gázkészülék Gyártási Vállalat**Mautner Adolf és Társai**

Budapest, V., Arany János-utca 5 sz.

Acetylen világítási berendezések

minden nagyságban.

Számos berendezés üzemben.**CALCIUM CARBID ELADÁS**

minden mennyiség a legolcsóbb napi árban.

Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen.

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendeztünk:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirtokosnő Felbár
Dr. Almássy László, ügyvéd Jászberény
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös
Takarékpénztár Esztergom
Közsegháza Vojtek
Bikfalvy Testvérek, kereskedők Zilah
Lövy József és Tsa., líkörgyárosok Besztercebánya
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia)
„Posavina”-szálló Breka (Bosznia)
„Bosna”-szálló Banjaluka (Bosznia)
Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Haus Keresztély, vendéglős Hódszágh
Mezei Mór, vendéglős Munkács
Földváry István, vendéglős Uj-Gradiska
Frank Mórné és Tsa., vasuti vendéglő Boglár
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Planer Ferencz, vendéglős Déva
Kónya Miklós, vendéglős Zilah
Kaszino-egylet Nyirbátor
Weiser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
 SZT. LUKÁCSFURDÓI
 HECHYFORRAS
 IGEN TISZTA
 BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
 KAPHATÓ
 FÜSZERKERÉSEKBE
 VENDÉCLOKBE
 ÉS MINDEN VASUTI
 ÉTKÉZO KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
 A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Csáktornán kizárólagos raktár:

Strahia Testvérek fűszer, csemege és ásványviz kereskedésében.

Nélkülözhetlen és utólrhetlen, hatása kitűnő.
 Világzik, kivitel minden országba.

THIERRY A. balzsama.

Felülmulthatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen. Külsőleg is hat. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, törvényszékileg bejegyzett »a p a c z a« védőjeggyel van ellátva. Évente 6 millió üveg állítatik elő.

12 kis vagy 6 nagy üveg postán küldve 4 korona.
 Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjel-küldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifolia kenőcse

(csodakenőcs)

utólrhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölőlegessé tesz. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyulladásánál.

Próbátégely bármintve 1 kor. 80 fil. Az összeg előre beküldendő.

Sok ezer elismerő irat áll rendelkezésünkre, melyek a föld minden részéből érkeztek. Óvakodjunk utánzatoktól. Valódi csak akkor, ha e czég neve és védjegye rajta áll:

A. THIERRY gyógyszerháza az „Órangyalhoz“

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

A cs. k. államm. hivatalnokok egyletének szállítója.

1 Dr. Kriegl József-féle
valódi angol

**bőrvédő kenőcs és
borisszappan**

2.

Before. **After.**

Minden tiltott vagy kártékony anyagtól mentes. A legbiztosabb szer mindennemű bőrbetegség ellen.

Egy tégely ára egy darab borisszappannal

3 korona 30 fillér.

Az összeg előre beküldendő.

(Chief Office 48. Brixton-Road, London SW.)

Thierry A. gyógyszerháza

Pregrada. Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Viszonteladónak tetemes árengedmény.

95. és 877. sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. írásbír. 1900. évi V. 594/I. számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Muraközi takaré-

pénztár részvénytársaság javára Jágecz József s t. battányai lakosok ellen 76 kor. s jár. erejéig 1900. évi decz. hó 13-án fogatósított kielégítési végrehajtás ulján lefoglalt és 730 koronára becsült még pedig Jágecz Józsefnél Buzáson: 1 tehén, 1 sertésöl, 1 szekér, 1 kukoriczakas és széna, Jágecz Bálintnál Battányban: 1 sertésöl, 1 kukoriczakas, 1 szekér és 1 pajta, Korunek Jánosnál Battányban: 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1900. évi V. 594/3. sz. végzése folytán 380 és 75 kor. tökékövetelések, ennek 1900. évi október hó 22-től járó 6% kamatai és eddig összesen 52 k. 92 f.-ben bírólilag már megállapított költségek erejéig Buzáson

1901. évi február hó 25-én

d. u. 2 órakor

és Battányban leendőeszközlésére

1901. évi február hó 25. napjának

délutáni 3 órája

határidőül kitzetnek és ahhoz a venni-szándé-

kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

855
Kelt Csáktornyan 1900. feb. hó 10-én.

Glaviná János kir. bír. végrehajtó

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedorzólesül alkalmaztatik **közvénynek, csúznál és meghuleseknél.**

Intés. Silányabb utanzatok miatt bevasárlaskor mindig figyelemmel legytek a „Horgony” vedjegyre és a „Richter” czemjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólván minden gyógyszerháziarban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-
pesten.

Richter F. Ad. és tarsa,
csasz és kir. udvari szállitók,
Rudoistadt.

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

 a legjutányosabb árak mellett.